

Rapport

Datum: 26 januari 1999

Rapportnummer: 1999/024

Klacht

Op 15 april 1998 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer L. te Ribagnac (Frankrijk), met een klacht over een gedraging van de Sociale Verzekeringsbank, districtskantoor Breda (voorheen Kantoor Buitenland te Amsterdam). Nadat verzoeker nadere informatie had verstrekt werd naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de Sociale Verzekeringsbank te Amstelveen, een onderzoek ingesteld. Op grond van de door verzoeker verstrekte gegevens werd de klacht als volgt geformuleerd:

Verzoeker klaagt erover dat de Sociale Verzekeringsbank, Kantoor Buitenland, te Amsterdam, hem pas bij brief van 15 mei 1997 door hem ontvangen op 22 mei 1997 heeft meegedeeld dat hij met ingang van 1 mei 1997 niet langer (verplicht) verzekerd is ingevolge de Ziekenfondswet. Hierdoor is verzoeker vanaf 1 mei 1997 gedurende enige tijd niet tegen ziektekosten verzekerd geweest, zodat deze kosten niet werden vergoed. Verzoeker is van mening dat de SVB hem eerder had dienen in te lichten, zodat hij tijdig elders een ziektekostenverzekering had kunnen afsluiten.

Achtergrond

De folder "**ZO ZIT DAT..... ALS U 65 WORDT**" van het Voorlichtingscentrum Sociale Verzekering VSV van april 1993 vermeldt onder meer:

"ZO ZIT DAT...MET UW ZIEKTEKOSTENVERZEKERING OVERSTAPPEN NAAR ZIEKENFONDS KAN NIET De premie voor het ziekenfonds bestaat voor een groot deel uit een percentage van het inkomen. Hoe minder u verdient, hoe minder premie u hoeft te betalen. Het inkomen van de meeste mensen wordt lager na hun 65ste. Voor hen zou een overstap naar het ziekenfonds dus voordelig kunnen zijn. Maar helaas.... de wet staat dit niet toe. Na uw 65ste kunt u niet meer overstappen van een particuliere verzekering naar het ziekenfonds.

I. N ZIEKENFONDS BLIJVEN KAN WEL

Als u al in het ziekenfonds zit, kunt u normaal gesproken ook na uw 65ste in het ziekenfonds blijven."

Onderzoek

In het kader van het onderzoek werd de Sociale Verzekeringsbank verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Vervolgens werd verzoeker in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren. Tevens werd de Sociale Verzekeringsbank en verzoeker een aantal specifieke vragen gesteld. Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. De Sociale Verzekeringsbank deelde mee zich met de inhoud

van het verslag te kunnen verenigen. De reactie van verzoeker gaf geen aanleiding het verslag aan te vullen.

Bevindingen

De bevindingen van het onderzoek luiden als volgt:

A. Feiten

1. Verzoeker is woonachtig in Frankrijk. Tot 1 mei 1997 ontving hij een WAO-uitkering en was hij uit dien hoofde verplicht verzekerd ingevolge de Ziekenfondswet. Aangezien verzoeker op 31 mei 1997 65 jaar is geworden, ontvangt hij ingaande 1 mei 1997 een AOW-pensioen van de Sociale Verzekeringsbank alsmede een bedrijfspensioen. Vanaf 1 mei 1997 is hij niet meer verzekerd ingevolge de Ziekenfondswet.

2. Al eerder, bij brief van 2 mei 1996, had de Ziekenfondsraad verzoeker het volgende laten weten:

"...Momenteel bent u als pensioen-/uitkeringsgerechtigde verplicht verzekerd ingevolge de Ziekenfondswet. Op grond hiervan bent u voor rekening van Nederland ingeschreven bij het voor uw woonplaats bevoegde ziekenfondsorgaan. U heeft hierdoor recht op die medische zorg waarin de wetgeving van uw woonland voorziet. Over enige tijd wordt u 65 jaar. Per de eerste dag van de maand waarin u 65 jaar wordt vervalt uw huidige pensioen/uitkering. Hierdoor vervalt ook uw ziekenfondsverzekering. Of u na het bereiken van de 65-jarige leeftijd ziekenfondsverzekerd bent is afhankelijk van een aantal factoren. Voorwaarde is dat u een pensioen ontvangt ingevolge de Algemene Ouderdomswet (AOW). Ook is uw inkomen van belang (en indien u gehuwd bent resp. ongehuwd samenwoont het inkomen van uw echtgeno(o)t(e) resp. partner als deze ook AOW ontvangt). Tenslotte kan de ontvangst van een pensioen uit een ander land, zoals uw woonland van invloed zijn. De Sociale Verzekeringsbank (...) stelt bij de toekenning van het AOW-pensioen vast of u wel of niet verzekerd bent. (...) Ik heb (...) de Sociale Verzekeringsbank (...) een afschrift van deze brief gezonden. Binnenkort ontvangt u bericht van de Sociale Verzekeringsbank. Ik adviseer u dit bericht af te wachten..."

3. De SVB, Kantoor Buitenland, berichtte verzoeker schriftelijk op 4 september 1996:

"...Uw aanvraag om ouderdomspensioen krachtens de Algemene Ouderdomswet hebben wij ontvangen en in behandeling genomen. De beschikking over uw recht op AOW-pensioen zal voor mei 1997 aan u worden gezonden. U kunt zowel telefonisch als schriftelijk contact met ons opnemen..."

4. Bij beschikking van 15 mei 1997 liet de SVB, Kantoor Buitenland, verzoeker weten dat hij met ingang van mei 1997 recht had op een AOW-pensioen. Tevens deelde de SVB, Kantoor Buitenland, verzoeker bij separate beschikking van 15 mei 1997 het volgende mee:

"...Wij hebben een beslissing genomen over uw verzekering voor de Ziekenfondswet.

BESLISSING U bent niet verzekerd voor de Ziekenfondswet. **MOTIVERING VAN DEZE BESLISSING** Als u een AOW-pensioen hebt en uw inkomen is lager dan f35.300,- per jaar, dan bent u verplicht verzekerd voor de Ziekenfondswet. Uw inkomen stellen wij vast op basis van uw gegevens en de bepalingen in de Ziekenfondswet. Uit de gegevens die u ons hebt verstrekt, blijkt dat uw inkomen hoger is dan f 35.300,- bruto per jaar. U bent daarom niet verplicht verzekerd voor de Ziekenfondswet..."

B. Standpunt verzoeker

Voor het standpunt van verzoeker wordt verwezen naar de klachtformulering onder **KLACHT** en naar zijn hiervoor onder **A. Feiten** opgenomen brieven. Tevens merkte verzoeker in zijn klachtbrief van 10 april 1998 aan de Nationale ombudsman onder meer nog het volgende op:

"Sinds 3½ jaar ben ik woonachtig in Frankrijk en op 31 mei jl. ben ik 65 jaar geworden en dus pensioengerechtigd. Naast mijn AOW heb ik tevens een bedrijfspensioen. Een aantal jaren vóór mijn pensioen, ben ik helaas noodgedwongen of beter gezegd op ongelukkige wijze in de WAO terechtgekomen. Het gevolg hiervan was, dat ik automatisch in het ziekenfonds belandde, terwijl ik daarvóór vele jaren particulier verzekerd was (...). De Sociale Verz. Bank deelde mij op 22 mei 1997 schriftelijk mede, dat ik met ingang van 1 mei 1997 niet meer volgens de Ziekenfondswet verzekerd was!? Een grove nalatigheid van de SVB dus, want dit was bij hen al bekend in juli'96 n.b., bij monde van de heer B., (...) werd mij dan ook medegedeeld, dat de schuld bij de SVB lag. Verder niets!? Ik was er nl. van overtuigd, dat ik volgens bijgaande folder in het ziekenfonds kon blijven en er voor mij niets zou veranderen (zie **ACHTERGROND**; N.o.). Maar die wet schijnt inmiddels gewijzigd, wat wel degelijk bekend was bij de SVB, maar niet bij mij. Akkoord ik moet dus een particuliere verzekering, het zgn. basispakket afsluiten, daar heb ik echt géén moeite mee. Maar wie schetst mijn verbazing! Ik kan bij géén enkele verzekeringsmaatschappij terecht voor het 'basispakket"! Het lijkt wel of iedereen me laat vallen. (...) De meeste verzekeraars kan ik niet meer terecht, omdat ik 65 jaar ben, (...) Wel werd mij regelmatig medegedeeld, dat de laatste verzekeraar normaal het basispakket aanbiedt, in dit geval zou dit dus (...) moeten zijn. Wij verzekeren alléén particulier als u in Nederland woont?! Daarmee is voor hen de kous af!! Wel enkele jaren premie opstrijken en nu wordt ik afgescheept, althans zo voel ik dat. Uiteindelijk ligt de schuld van het hele probleem bij de Sociale Verzekeringsbank te Amsterdam."

C. Standpunt Sociale Verzekeringsbank

1. Naar aanleiding van verzoekers klacht verzocht de Nationale ombudsman de Sociale Verzekeringsbank in haar reactie op de klacht tevens antwoord te geven op ondermeer de volgende vragen:

"- Wat is de reden dat de (...) beschikking uiteindelijk pas op 15 mei 1997 aan verzoeker is verzonden? - Verzoeker stelt (...) dat de omstandigheid dat hij vanaf 1 mei 1997 niet meer verzekerd is voor de Ziekenfondswet het gevolg is van een wetswijziging. Is dit juist? Zo ja, welke wetswijziging wordt hier bedoeld? Op welke wijze zijn betrokkenen op de gevolgen van deze wetswijziging gewezen? - Op welke wijze is verzoeker meer in het algemeen

geïnformeerd over de gevolgen die het bereiken van de 65-jarige leeftijd met zich mee kan brengen voor zijn verzekering ingevolge de Ziekenfondswet. Ik verzoek u mij kopieën van eventuele brochures, brieven etc. hierover toe te zenden. (...) Tevens verzoek ik u mij te informeren of er voor personen die in het buitenland verblijven nog specifieke informatie voorhanden is. - Verzoeker stelt (...) dat de heer B., (...), tegenover verzoeker heeft erkend dat de fout bij de SVB ligt. Is dit juist? Zo ja, is in dat geval de SVB bereid het nadeel dat verzoeker hierdoor heeft geleden bestaande uit in ieder geval de niet gedekte ziektekosten gedurende de periode dat hij niet verzekerd was te vergoeden?"

2. De SVB deelde in reactie op de klacht en de door de Nationale ombudsman gestelde vragen het volgende mee:

"...Wij willen u allereerst wijzen op het feit dat binnen de SVB een algehele reorganisatie heeft plaatsgevonden. Deze reorganisatie heeft ondermeer met zich meegebracht dat Kantoor Buitenland is opgeheven en dat de diverse vestigingen de zaken uit bepaalde landen van Kantoor Buitenland hebben overgenomen. De zaken uit Frankrijk zijn overgenomen door vestiging Breda; hier is ook het dossier van (verzoeker; N.o.) inmiddels in behandeling. Medewerkers van vestiging Breda hebben ons zo gedetailleerd mogelijk op de hoogte gebracht van de gevalsbepaling inzake de aanvraag van AOW-pensioen door (verzoeker; N.o.). Het is echter wel zo dat bepaalde gegevens, met name de telefonische toezeggingen die aan (verzoeker; N.o.) gedaan zouden zijn, niet meer te verifiëren zijn. Bij deze brief is een kopie van de brief van de SVB aan (verzoeker; N.o.) van 4 september 1996 bijgevoegd. Betrokkene heeft terecht opgemerkt dat hij de beschikking over zijn recht op AOW-pensioen iets te laat heeft ontvangen. In de brief van 4 september 1996 werd toegezegd dat hij de beschikking voor mei 1997 zou ontvangen, dit is echter pas op 15 mei 1997 gebeurd. De reden waarom pas op 15 mei 1997 de beschikkingen werden verzonden is, voor de medewerkers van vestiging Breda, niet meer duidelijk uit het dossier op te maken. Uit het dossier blijkt dat alle benodigde stukken op 17 januari 1997 bij de SVB binnen waren, zodat feitelijk op deze datum tot toekenning had kunnen worden overgegaan. Het is op dit moment niet meer mogelijk te achterhalen waarom dat op dat moment niet is gebeurd. (Verzoeker; N.o.) is in het bezit van de folder "Zo zit datAls u 65 wordt" (zie **ACHTERGROND**; N.o.). Uit de tekst kan worden opgemaakt dat deze dateert uit 1993. In de folder staat vermeld dat als iemand verzekerd is ingevolge de Ziekenfondswet, dat ook na de 65-jarige leeftijd zo blijft. Sinds 1 januari 1995 is echter de "wet van Otterloo" van kracht, waardoor er andere bepalingen van kracht zijn. Betrokkene werd door de SVB niet over deze wetswijziging ingeicht, omdat hij op het moment van het in werking treden van deze wetswijziging niet in ons klantenbestand voorkwam. Betrokkene heeft op 2 mei 1996 een brief van de Ziekenfondsraad ontvangen, waarin vermeld staat dat zijn ziekenfondsverzekering vervalt per de eerste dag van de maand waarin hij 65 jaar wordt. In de brief staat ook dat zijn inkomen van belang is, om na zijn 65e verzekerd te blijven ingevolge de Ziekenfondswet. (...) Wij willen overigens nog opmerken dat de Ziekenfondswet de laatste jaren een aantal malen is gewijzigd. Op het moment dat (verzoeker; N.o.) 65 jaar werd, was de "wet van Otterloo" van kracht. Per 1 januari 1998 zijn nieuwe wijzigingen doorgevoerd, die het wellicht mogelijk maken voor

(verzoeker; N.o.) om alsnog toegelaten te worden tot de ziekenfondsverzekering. Gedurende de periode 1 januari 1995 tot 1 januari 1998 werd bij elk nieuw toe te kennen AOW-pensioen door de SVB beoordeeld of iemand verzekerd was ingevolge de Ziekenfondswet. Hierbij was het inkomen in de maand volgend op de maand waarin men de 65-jarige leeftijd bereikte bepalend. Bij veel klanten werd daarom op grond van het vermoedelijke inkomen een inschatting gemaakt van de verzekeringspositie. Hierdoor konden wij vóór het tijdstip waarop men 65 jaar werd, aan klanten een voorlopige beschikking over de ziekenfondsverzekering afgeven. In veel gevallen werd na het bereiken van de 65-jarige leeftijd vastgesteld dat iemand alsnog niet verzekerd ingevolge de Ziekenfondswet was. Deze personen hebben, net als (verzoeker; N.o.), na het bereiken van de 65-jarige leeftijd een particuliere ziektekostenverzekering moeten afsluiten. Bij het versturen van een aanvraagformulier voor AOW-pensioen wordt een brochure "Informatie over uw AOW-pensioen" bijgevoegd. In deze brochure, die speciaal bedoeld is voor personen woonachtig in het buitenland, wordt wel informatie gegeven over zaken aangaande het AOW-pensioen. (...) Informatie verstrekken over de ziekenfondsverzekering is een taak van de Ziekenfondsraad. Het is ons niet bekend of, naast de eerder genoemde brief, (verzoeker; N.o.) verdere informatie van de Ziekenfondsraad heeft ontvangen. (Verzoeker; N.o.) heeft opgemerkt dat de heer B., oud-medewerker van Kantoor Buitenland, heeft toegegeven dat "de fout" bij de SVB ligt. Hierbij willen wij opmerken, dat de SVB de beschikking omtrent het wel of niet verzekerd zijn ingevolge de ziekenfonds-verzekering laat aan betrokkene heeft gezonden. (Verzoeker; N.o.) merkt terecht op dat de SVB de toezegging, om de beschikking omtrent zijn recht op AOW-pensioen voor mei 1997 toe te zenden, niet is nagekomen. De SVB had de beschikking eerder moeten versturen of betrokkene moeten informeren dat de beschikking later zou worden verzonden. Dit neemt echter niet weg dat (verzoeker; N.o.) ons inziens zelf de schade behoort te dragen die hij heeft geleden doordat hij niet tijdig tegen ziektekosten verzekerd was. (Verzoeker; N.o.) heeft immers zelf een verantwoordelijkheid tijdig zorg te dragen voor een ziektekostenverzekering. Wij betreuren het zeer dat de afwikkeling van de aanvraag van AOW-pensioen van (verzoeker; N.o.) niet volgens de normale procedure is verlopen. Voor deze gang van zaken zullen wij (verzoeker; N.o.) onze excuses aanbieden. Bovendien zal hij op de hoogte gebracht worden van de wijzigingen in de Ziekenfondswet per 1 januari 1998. Door deze wijziging bestaat de mogelijkheid dat (verzoeker; N.o.) alsnog een ziekenfondsverzekering kan afsluiten..."

D. Reactie verzoeker

1. De reactie van de SVB werd op 12 augustus 1998 voor een nadere reactie aan verzoeker voorgelegd. Tevens verzocht de Nationale ombudsman verzoeker in zijn antwoord in ieder geval nader in te gaan op de volgende vragen:

"...1. De SVB verwijst (...) naar een brief van de Ziekenfondsraad van 2 mei 1996. Heeft u deze brief ontvangen? Zo ja, had het dan niet op uw weg gelegen om, gelet op de inhoud van deze brief, reeds op voorhand informatie in te winnen bij de Ziekenfondsraad dan wel

de Sociale Verzekeringsbank inzake de kansen over het al dan niet verzekerd blijven ingevolge de Ziekenfondswet na het bereiken van de 65-jarige leeftijd?

2. Is aan u door de SVB vóór de datum 1 mei 1997 een voorlopige beschikking over de ziekenfondsverzekering afgegeven? Zo ja, wanneer? 3. Heeft u de brochure "Informatie over uw AOW-pensioen" ontvangen? Zo ja, wanneer?

4. Heeft u naast de brief van 2 mei 1996 nog verdere informatie van de Ziekenfondsraad ontvangen?..."

2. Verzoeker antwoordde de Nationale ombudsman schriftelijk op 15 augustus 1998 onder meer het volgende:

"kan ik u mede delen, dat ik op 4 augustus jl. een brief heb ontvangen van de SVB-Breda, waarin men mij o.a., (...), zijn welgemeende excuses heeft aangeboden voor de betreurenswaardige behandeling. (...) Vraag 1: De brief van de Ziekenfondsraad van 2 mei 1996 heb ik inderdaad ontvangen en normaal gesproken zou ik daar natuurlijk op gereageerd hebben, maar aangezien ik er van overtuigd was, dat ik volgens bijgaande folder in het ziekenfonds kon blijven na mijn pensionering, heb ik daar verder géén aandacht aan geschonken. Na al het gedoe was ik al blij, dat ik hier niet achter aan hoefde. (...) Vraag 2: Een voorlopige beschikking over het ziekenfonds heb ik nooit ontvangen. Vraag 3: Ditzelfde geldt voor de brochure "Informatie over uw AOW pensioen", daar zag ik nu voor het eerst een kopie van. Vraag 4: Ja en nee, d.w.z. niet in 1996, maar wel op 24 juni 1997, naar aanleiding van bijgaande correspondentie, waaruit overigens blijkt dat niet de Ziekenfondsraad informatie over de ziekenfondsverzekering dient te verstrekken, (...) maar wel degelijk de SVB, zie bijgevoegde brief van (verzoekers ziekenfonds; N.o.) van 7 juli 1997. Tot slot wordt in één van de laatste alinea's van de brief van de SVB (...) aan u medegedeeld dat ik op de hoogte gebracht zou worden van de wijzigingen in de ziekenfondswet per 1 januari 1998, waardoor mij de mogelijkheid wordt geboden alsnog een ziekenfondsverzekering af te sluiten. Uiteraard ben ik hierover zeer verheugd en zal daar dan ook dankbaar gebruik van maken. Toch is het eigenlijk te gek voor woorden, dat ik weer veel te laat, n.b. op 4 augustus 1998, ben geïnformeerd over die voor mij zeer belangrijke wetwijziging. Het maakt dus blijkbaar helemaal niets uit of men nu wel of niet in het klantenbestand van de SVB voorkomt. (...) Als (de SVB; N.o.) dan stelt, dat (verzoeker; N.o.) zelf de schade behoort te dragen, dan ben ik het daar volstrekt mee oneens en zou dat zeer onbillijk vinden. De financiële schade tot nu toe heb ik echt aan de SVB te danken, deze stel ik daar dan ook volledig verantwoordelijk voor. (...) Voor mij zelf heb ik helemaal niet het gevoel, dat ik fouten heb gemaakt..."

3. Bij zijn reactie had verzoeker een afschrift van de brief van de Ziekenfondsraad van 24 juni 1997 gevoegd waarin verzoeker werd meegedeeld dat zijn brieven van 9 juni 1997 en 23 juni 1997 ter behandeling waren overgedragen aan verzoekers voormalige ziekenfonds. Voorts was bijgevoegd een afschrift van de brief van dit ziekenfonds aan verzoeker van 7 juli 1997. Deze brief vermeldt onder meer:

"Wij hebben contact opgenomen met de Sociale Verzekeringsbank in Amsterdam. Deze instantie beoordeelt namelijk of u voldoet aan de voorwaarden voor verplichte verzekering. (...) Volgens de Sociale Verzekeringsbank voldoet u niet aan de voorwaarden voor de

verplichte verzekering. Uw inkomen is namelijk te hoog."

E. Reactie Sociale Verzekeringsbank

1. Naar aanleiding van de reactie van de SVB op verzoekers klacht verzocht de Nationale ombudsman de SVB bij brief van 12 augustus 1998 de volgende vragen te beantwoorden:

"...1. Op pagina 2 van uw reactie schrijft u dat betrokkene door de SVB niet over de wetwijziging met ingang van 1 januari 1995 werd ingelicht, omdat betrokkene op het moment waarop deze wetwijziging in werking trad niet voorkwam in het klantenbestand van de SVB. Had het niet voor de hand gelegen om betrokkene naar aanleiding van de brief van de Ziekenfondsraad van 2 mei 1996 over een en ander te informeren, nu uit deze brief blijkt dat van deze brief eveneens een kopie is gezonden aan de SVB?

2. Is aan verzoeker vóór het tijdstip waarop hij de 65-jarige leeftijd bereikte 31 mei 1997 een voorlopige beschikking over de ziekenfondsverzekering afgegeven? Zo ja, hoe luidde deze beschikking? In dat geval ontvang ik tevens graag een afschrift van deze beschikking. Zo nee, waarom is dat in dit geval niet gebeurd?

3. Is het juist dat de ziekenfondsverzekering van verzoeker per 1 mei 1997 is beëindigd of liep deze verzekering door tot op de datum waarop door de SVB een beslissing was genomen met betrekking tot het al dan niet verzekerd blijven voor de Ziekenfondswet, te weten 15 mei 1997?

4. Zo de ziekenfondsverzekering per 1 mei 1997 is beëindigd, verzoek ik u uw standpunt, inhoudende dat betrokkene zelf de schade behoort te dragen die hij heeft geleden doordat hij niet tijdig tegen ziektekosten verzekerd was en dat hij er zelf voor verantwoordelijk is om tijdig zorg te dragen voor een ziektekostenverzekering, nader toe te lichten. Immers, eerst op 15 mei 1997 is door de SVB over de ziekenfondsverzekering een beschikking afgegeven, die volgens verzoeker eerst op 22 mei 1997 door hem is ontvangen. Impliceert het door u gehuldigde standpunt niet tevens dat in dergelijke gevallen op de SVB de verantwoordelijkheid rust betrokkenen tijdig derhalve vóór de datum van het bereiken van de 65-jarige leeftijd te informeren over het al dan niet voortzetten van de ziekenfondsverzekering?..."

2. De SVB antwoordde de Nationale ombudsman op 5 oktober 1998 schriftelijk het volgende:

1. "...

1. (Verzoeker; N.o.) werd door middel van de brief van 2 mei 1996 van de Ziekenfondsraad geïnformeerd dat zijn ziekenfondsverzekering (mogelijk) kwam te vervallen. Deze brief werd opgesteld door de Ziekenfondsraad en aan (verzoeker; N.o.) verzonden. De folder waaruit hij zijn informatie heeft gehaald dateerde, zoals in de vorige brief reeds opgemerkt, uit 1993. De brief van de Ziekenfondsraad bevatte informatie over de regeling zoals die in 1996 gold. De Sociale Verzekeringsbank is van mening dat van haar niet verwacht kan worden dat zij er van uit moet gaan dat rechthebbenden mogelijk nog beschikken over oude, niet meer geldige informatie. Het lijkt de Sociale Verzekeringsbank voor de hand liggend dat als (verzoeker; N.o.) een brief ontvangt van de Ziekenfondsraad, waarin

informatie staat die niet overeenkomt met de informatie waarover hij tot op dat moment heeft beschikt, hij voor meer informatie zelf contact opneemt met de verzender van die brief. De Sociale Verzekeringsbank is van mening dat (verzoeker; N.o.) hier zelf ook een verantwoordelijkheid heeft.

2. Aan betrokkene is geen voorlopige beschikking verzonden. Er werd een definitieve beschikking met betrekking tot de ziekenfondsverzekering van (verzoeker; N.o.) verzonden op 15 mei 1997. Op het tijdstip van de toekenning van zijn AOW-pensioen stond al vast dat zijn inkomen te hoog zou zijn om toegelaten te worden tot de ziekenfondsverzekering. (...)

3. Uit de brief van de Ziekenfondsraad valt op te maken dat de ziekenfondsverzekering van (verzoeker; N.o.) kwam te vervallen per de eerste van de maand waarin hij 65 jaar werd. In het geval van (verzoeker; N.o.) was dit dus 1 mei 1997.

4. Het was onmogelijk voor de Sociale Verzekeringsbank om in elke situatie, gezien vanuit de wetgeving zoals die gold op het moment dat (verzoeker; N.o.) 65 jaar werd, met zekerheid vast te stellen of iemand zijn ziekenfondsverzekering voort kon zetten. Zoals wij al in onze vorige brief hebben aangehaald resulteerde de toenmalige wetgeving in situaties waarin pas na het bereiken van de 65-jarige leeftijd werd vastgesteld of iemand wel of niet verzekerd was ingevolge de Ziekenfondswet. Wij betreuren het zeer dat mensen schade hebben geleden doordat zij niet tijdig verzekerd waren. Gezien het feit dat de aard van de wetgeving op dat moment de late beoordeling met zich meebracht kunnen wij verzoeken om schadevergoeding echter niet honoreren..."

Beoordeling

1. Verzoeker is woonachtig in Frankrijk. Tot 1 mei 1997 ontving hij een WAO-uitkering en was hij uit dien hoofde verplicht verzekerd ingevolge de Ziekenfondswet. Aangezien verzoeker op 31 mei 1997 65 jaar is geworden, ontvangt hij ingaande mei 1997 een AOW-pensioen van de Sociale Verzekeringsbank, alsmede een bedrijfspensioen. Vanaf 1 mei 1997 was hij niet meer verzekerd ingevolge de Ziekenfondswet.

2. Verzoeker klaagt erover dat de Sociale Verzekeringsbank, Kantoor Buitenland, te Amsterdam, hem pas bij brief van 15 mei 1997 door hem ontvangen op 22 mei 1997 heeft meegedeeld dat hij met ingang van 1 mei 1997 niet langer (verplicht) verzekerd is ingevolge de Ziekenfondswet. Hierdoor is verzoeker vanaf 1 mei 1997 gedurende enige tijd niet tegen ziektekosten verzekerd geweest, zodat deze kosten niet werden vergoed. Verzoeker is van mening dat de SVB hem eerder had dienen in te lichten, zodat hij tijdig elders een ziektekostenverzekering had kunnen afsluiten.

3. Verzoeker merkt in dit verband op dat de SVB hem bij brief van 4 september 1996 heeft meegedeeld dat zij hem vóór mei 1997 de beschikking zou doen toekomen over zijn recht op AOW-pensioen. De SVB heeft deze beschikking echter pas op 15 mei 1997 verzonden. Tevens heeft de SVB verzoeker bij afzonderlijke beschikking van 15 mei 1997 laten weten dat hij niet verzekerd was voor de Ziekenfondswet aangezien zijn inkomen daarvoor te hoog was. Volgens verzoeker was dit de SVB al in juli 1996 bekend. Voorts merkte

verzoeker op dat hij uit de folder "Zo zit dat als u 65 wordt" van het Voorlichtingscentrum Sociale Verzekering VSV van april 1993 (zie **ACHTERGROND**) had opgemaakt dat hij in het ziekenfonds kon blijven en dat er voor hem niets zou veranderen.

4. De SVB merkte in reactie op de klacht op dat de betreffende beschikkingen inderdaad te laat aan verzoeker waren verzonden. Op 17 januari 1997 beschikte de SVB over alle benodigde stukken om tot definitieve toekenning te kunnen overgaan. Waarom dit op dat moment niet was gebeurd, was voor de SVB niet meer te achterhalen. Dit deed er volgens de SVB echter niet aan af dat verzoeker aan de hand van de brief van de Ziekenfondsraad van 2 mei 1996 had kunnen weten dat ingaande 1 mei 1997 zijn ziekenfondsverzekering zou komen te vervallen. Of verzoeker ook na het bereiken van de 65-jarige leeftijd nog ziekenfondsverzekerd zou zijn, was volgens de mededeling van de Ziekenfondsraad onder meer afhankelijk van zijn inkomen. Ten aanzien van de door verzoeker aangehaalde folder "Zo zit dat als u 65 wordt" gaf de SVB aan dat uit de tekst kan worden opgemaakt dat deze folder dateert uit 1993. Vanaf 1 januari 1995 was echter de "wet van Otterloo" van kracht, waardoor iemand die voordat hij 65 jaar oud was verzekerd was ingevolge de Ziekenfondswet, dit niet meer automatisch bleef na zijn 65ste. Aangezien verzoeker op het moment van in werking treden van deze wetwijziging niet in het klantenbestand van de SVB voorkwam, is hij hiervan niet in kennis gesteld, aldus de SVB.

5. De SVB heeft de beschikking van 15 mei 1997 tot toekenning aan verzoeker van het recht op een AOW-pensioen ingaande mei 1997, alsmede de beschikking dat verzoeker ingaande 1 mei 1997 niet meer verzekerd was ingevolge de Ziekenfondswet te laat aan verzoeker gezonden. Indien de SVB deze beschikkingen tijdig, dat wil zeggen vóór 1 mei 1997, aan verzoeker had doen toekomen, had verzoeker op tijd kunnen weten dat hij ingaande 1 mei 1997 niet meer ingevolge de Ziekenfondswet verzekerd zou zijn, zodat hij op tijd een andere verzekering had kunnen regelen. Dit ongeacht de vraag of hij aan de hand van de brief van de Ziekenfondsraad van 2 mei 1996 al dan niet had kunnen weten dat zijn ziekenfondsverzekering per 1 mei 1997 zou komen te vervallen. Immers, op de SVB rust een eigen verantwoordelijkheid om haar cliënten tijdig in kennis te stellen van besluiten die voor hen van belang zijn. De SVB is dan ook zowel op het punt van voortvarend handelen als van actieve informatieverstrekking jegens verzoeker tekortgeschoten. De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de Sociale Verzekeringsbank, districtskantoor Breda (voorheen Kantoor Buitenland te Amsterdam), die wordt aangemerkt als een gedraging van de Sociale Verzekeringsbank te Amstelveen, is gegrond.